

Enheten för människa och omgivning
Pär Axelsson, 010-730 9194
arbetsmiljoverket@av.se

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Remiss – Nya nätbrott och andra åtgärder för genomförandet av direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer (SOU 2026:34)

Arbetsmiljöverkets ställningstagande

Arbetsmiljöverket varken tillstyrker eller avstyrker förslagen i betänkandet. Förslagen ligger inte tydligt inom Arbetsmiljöverkets verksamhetsområde och det regelverk som myndigheten har i uppdrag att bevaka. Arbetsmiljöverket tar därför inte ställning till förslagen i sak.

Arbetsmiljöverket vill samtidigt framföra synpunkter på betänkandets konsekvensanalys utifrån myndighetens kompetensområde.

Sammanfattning av synpunkter

- Betänkandets konsekvensanalys bör kompletteras med en samlad bedömning av förslagets konsekvenser för arbetsmiljön vid de myndigheter och verksamheter som ska genomföra reformerna.

Arbetsmiljöverkets synpunkter

Betänkandet innehåller omfattande analyser av rättsliga, ekonomiska och organisatoriska konsekvenser av de föreslagna åtgärderna. Däremot innehåller betänkandet inte någon samlad analys av de arbetsmiljömässiga konsekvenserna för de myndigheter och verksamheter som kan få förändrade arbetsförhållanden som följd av förslagen. I betänkandet bedöms, i flera fall, kostnaderna kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar, men detta är inte detsamma som en analys av arbetsmiljömässiga konsekvenser.

Förslagen innebär bland annat utredning av fler brottsmisstankar och förundersökningar, ökade krav på dokumentation, individuella skyddsbedömningar, informationsskyldigheter, utbildningsinsatser och utökad myndighetssamverkan. Sammantaget kan dessa förändringar medföra konsekvenser för arbetsmiljön som bör analyseras inom ramen för konsekvensanalysen.

Ett exempel är förslagen om kriminalisering av nya former av digitalt våld, bland annat spridning av manipulerat intimt bildmaterial, nattrakasserier och könsbaserat näthat. För vissa yrkesgrupper kan detta innebära ökad exponering för sexuellt, hotfullt eller på annat sätt psykiskt påfrestande material. Sådan exponering kan innebära en risk för psykisk ohälsa och är därför en aspekt som bör beaktas i konsekvensanalysen.

Förslaget kan exempelvis innebära ökad arbetsbelastning, högre kompetenskrav, risk för ökad psykisk belastning samt ökad exponering för våld eller hot om våld inom de rättsvårdande instanserna, övriga myndigheter, socialtjänst och stödorganisationer (kvinnojour, brottsofferstöd) som får förändrade arbetsförhållanden som följd av förslaget.

Enligt arbetsmiljölagen är det arbetsgivaren som har ansvaret att undersöka arbetsförhållandena, inventera och bedöma risker samt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall. Vid förändringar i verksamheten måste arbetsgivarna undersöka om dessa medför nya eller ökade risker för ohälsa eller olycksfall och vidta nödvändiga åtgärder för att ta bort eller minimera eventuella risker.

Att arbetsgivaren redan har det ansvaret enligt arbetsmiljölagstiftningen innebär inte att arbetsmiljökonsekvenserna av en förslagen reform saknar betydelse i betänkandets konsekvensanalys. Tvärtom är en bedömning av eventuella förändringar i exempelvis arbetsbelastning, organisering av arbetet, kompetensbehov, psykisk belastning och exponering för våld eller hot om våld viktig för att bedöma vilka förutsättningar som krävs för genomförandet.

Arbetsmiljöförhållanden påverkar även verksamheternas kapacitet, kvalitet, rättssäkerhet och möjligheter att genomföra reformerna på det sätt som lagstiftaren avser.

Arbetsmiljöverket rekommenderar att regeringen inför den fortsatta beredningen kompletterar konsekvensanalysen med en samlad bedömning av reformernas arbetsmiljömässiga konsekvenser för de myndigheter och verksamheter som ska genomföra lagstiftningen.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Lars Lööw. I den slutliga handläggningen har även tf. chefsjuristen Anna Ladeborn Nilsson och enhetschefen Darin Isaksson deltagit.

Föredragande har varit sakkunnig Pär Axelsson.

Kopia skickad till:
Arbetsmarknadsdepartementet